

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/23362,Osrodek-Odosobnienia-w-Strzelinie.html>
2023-06-02, 16:28

Ośrodek Odosobnienia w Strzelinie

Ośrodek Odosobnienia w Strzelinie, formalnie funkcjonował 3 IX–28 XII 1982 w ZK (działającym od 20 VI 1980, obecnie przy ul. Ząbkowickiej 68) i był jednym z ostatnich ośr. w Polsce powołanych w stanie wojennym. Początkowo umieszczono tam recydywistów, którzy pracowali w przyległych do więzienia kamieniołomach. Ze wzgl. na panujące warunki bytowe było to jedno z lepszych więzień, jakie podlegały Okręgowemu Zarządowi Zakładów Karnych we Wrocławiu. W strzelińskim ośr. przetrzymywano gł. internowanych z Wrocławia i woj. wrocławskiego, ponadto kilka osób z jeleniogórskiego i po 1 z legnickiego i opolskiego. Jednocześnie w Ośr. przebywało od 22 (3 XII 1982) do ponad 120 internowanych (pocz. IX 1982); przez Ośr. przeszło minimum 212 osób. Funkcję komendanta pełnił mjr Włodzimierz Czekalski.

Ośrodek zlokalizowany był w niewykończonym pawilonie i dlatego opozycjoniści mieli gorsze warunki bytowe niż skazani, jednak na tle pozostałych ośr. i tak były one relatywnie lepsze. Dla internowanych przygotowano cele o powierzchni 24 m kw. i 42 m kw. Zazwyczaj przebywało w nich 3–6 osób. W każdej celi znajdowało się oddzielone pomieszczenie sanitarne z toaletą. Internowani jedynie raz w tygodniu mogli korzystać z kąpeli (w soboty), w celach nie było ciepłej wody. Ponadto skarżyli się gł. na niewłaściwe oświetlenie.

Utworzenie ośr. dla mężczyzn spowodowane było licznymi zatrzymaniami działaczy opozycji na przełomie VIII/IX 1982 w zw. z odbywającymi się wówczas w wielu miastach Dolnego Śląska manifestacjami. Wzięto w nich udział ponad 50 tys. osób, wiele zatrzymano i internowano 31 VIII 1982 i w pierwszych dniach IX 1982.

29 VIII 1982 płk Kazimierz Biernaczyk, komendant wojewódzki MO we Wrocławiu, polecił zatrzymać prewencyjne kilkaset osób, które mogły wziąć udział w manifestacjach podczas 2. rocznicy podpisania porozumienia gdańskiego. Dwa dni późn. 121 zatrzymanych otrzymało decyzje o internowaniu i niezgodnie z prawem zostali przewiezieni do ZK w Strzelinie, nast. 2 IX 1982 przewieziono ich do Nysy i po 2 godzinach zwolniono. Jednocześnie od pocz. IX 1982 do ośr. przywożono kolejnych internowanych z Wrocławia, późn. po kolejnych protestach także w poł. X 1982 i na pocz. XI 1982.

XI 1982 ośr. wzywali przedstawiciele MCK. Jednym z ich postulatów było zwiększenie czasu przysługującego na spacer. 23 i 30 XI 1982 internowanym pomocy udzielił Arcybiskupi Komitet Charytatywny we Wrocławiu, paczki żywnościowe i leki przywozły Barbara Zabawa-Kaczyńska i Zofia Pruszyńska, dary dostarczone 30 XI 1982 internowani polecili przekazać do strzelińskiego szpitala. Opiekę duszpasterską nad internowanymi pełnił ks. Jan Tympalski, proboszcz parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Strzelinie, który także organizował lokalną pomoc charytatywną.

W nocy 10 XI 1982 do Ośr. przewieziono dyscyplinarnie 18 internowanych z Ośr. Odosobnienia w Nysie, sprawców buntu. Od 13 XI 1982 rozpoczęli protest głodowy, domagając się uwolnienia i zapewnienia czystych cel, 29 XI 1982 po kilkunastodniowej głodówce Jerzy Gnieciak z powodu wycieńczenia został przyjęty do szpitala w Strzelinie.

4 XII 1982 zwolniono ostatnich internowanych.

Bartłomiej Perlak

[Region Dolny Śląsk, Strzelin](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)